

שמרית גיגי
יואב אינגבר
משה עוזיאל
סמדר גל
לירז גונן-אללוף

ענת סער
לירון רז
אוסנת קולודני-חיים
ענבל זוסמן
יוני אייזן
כרמל מיכאלי

חגי שבתאי
אריה שפירא
גלי פלד
אלון וילנר
אופיר לוי
שרית ויור

חגי שבתאי, שפירא | עורכי דין

בית התנועה הקיבוצית רחוב לאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב 6473315
ט | 03-5259050 פ | 03-5259051 | www.hs-law.org

9 פברואר 2020

חוזר 5/20 – (אגו"ש, חקלאות) אחריות לנזקי הצפה ונפילת עצים

מפלס הכנרת עולה ☺ אך גשמי החורף גורמים גם לנזקים, כדוגמת מיטלטלין שניזוקו מהצפה, עצים שנפלו על רכבים וכולי.

באילו מקרים הקיבוץ או המושב אחראים לפצות בגין נזקי סערה?

ככלל, חובה על הקיבוץ או המושב כבעלים ומחזיק בקרקע לנקוט באמצעים סבירים על מנת לדאוג לשלומם וביטחונם של המצויים בשטחיו הציבוריים, לרבות לאתר מפגעים, לדאוג לתקינות מערכת הניקוז, לבצע תחזוקה תקינה של פתיחת תאי ניקוז ולבצע פעולות להקטנת נזקים צפויים.

לאור חובה זו: אם יוכח כי המושב או הקיבוץ התרשל בביצוע חובתו – יישא באחריות.
אם יוכח שפעל כראוי ובכל זאת אירע מה שאירע – לא יישא באחריות.

לפיכך, יש לבדוק בכל מקרה לגופו את התשתית העובדתית – הראייתית: האם ננקטו אמצעים סבירים, האם בוצעה תחזוקה כראוי, האם מערכת הניקוז ראויה, האם מדובר באירוע חוזר ולפיכך צפוי מראש, האם היה סימן מקדים או תלונות קודמות, האם היה שיקול כלכלי שלא לטפל בנושא – ואם כן האם השיקול הכלכלי הצדיק אי טיפול, האם הייתה סערה כל כך חריגה עד שלא ניתן היה לצפות אותה, האם ניתן / צריך היה להתריע בשילוט או בדרך אחרת.

יצוין כי ברוב המקרים הטענה כי הצפות הן בבחינת "כוח עליון" נדחתה על ידי בתי המשפט, ונקבע כי על המחזיק להיות ערוך למצבי מזג אוויר חריגים, מה גם שמקרי הצפות נישנים מדי חורף, ואין הם בבחינת הפתעה בלתי צפויה.

עוד יצוין כי בשאלות ניקוז וגניזום תיבדק גם אחריות מועצה אזורית וועד מקומי, ואולם לא נתייחס לכך במסגרת חוזר זה.

עוה"ד ענת סער עוסקת ביעוץ שוטף לאגודות שיתופיות ושותפה במשרד עורכי הדין חגי שבתאי, שפירא.

החוזר אינו חוות דעת משפטית אלא מידע כללי שאינו מהווה יעוץ משפטי מכל סוג שהוא.